

Årsplan 2023/2024

Årsplanen for barnehageåret 2023/2024

Innholdsoversikt

1 Presentasjon av barnehagen

1.1 Barnehagens visjon

1.2 Hva er vi opptatt av?

2 Barnehagens verdigrunnlag

2.1 Omsorg

2.2 Lek

2.3 Danning

2.4 Læring

3 Fokusområde

4 Medvirkning og samarbeid

4.1 Barn

4.2 Foreldre

5 Overganger

5.1 Tilvenning

5.2 Samarbeid og sammenheng med skolen

6 Samarbeid

6.1 Samarbeid internt i barnehagen

6.2 Samarbeid med eksterne instanser

6.3 Samarbeid mellom hjem, barnehage og skole

7 Trafikksikker kommune

7.1 Trafikkopplegg for barna

7.2 Informasjon til foreldre/foresatte

8Vurdering

9Praktisk informasjon

9.1Slik når du oss

9.2Planleggingdager

9.3Faste arrangement for barna

9.4FAU og SU

1 Presentasjon av barnehagen

Trekløveren barnehage har ca 50 barn fordelt på tre avdelinger: marihøna, bikuben og murtua. Barnehagen ble bygget i 1979 som en 1-avdelings barnehage; siden da har både bygg og innhold endret seg mye. Fokuset på relasjoner og betydningen av lek i fellesskap er det aller viktigste, det knyttes opp mot teori og personalet må hele tiden være i utvikling. Som praksisbarnehage for barnehagelærerstudenter fra Universitetet i Stavanger får vi hvert år nye impulser fra studenter som nysgjerrige på hvorfor vi gjør slik vi gjør i møte med barna og som stiller spørsmål med rutiner; dette lærer også vi som praksisbarnehage mye av.

1.1 Barnehagens visjon

Barn og voksne opplever trygghet, tid og trivsel.

Trygghet er grunnleggende for arbeidet i barnehagen. Tryggheten skapes først og fremst gjennom voksne som ser og forstår barnet, og som dekker barnets behov. Dette er viktig hele barnehagetiden, men den første tiden i barnehagen er en kritisk fase. Her legges grunnlaget for trygghet i et samarbeid mellom foreldre og personal.

Vi tar oss **tid** til lek i Trekløveren. I barnehagen skjer den viktigste læringen gjennom leken. Frileken får ikke bedre kvalitet enn det vi voksne klarer å tilføre, opprettholde og videreutvikle i samspill med barna. Hverdagen i barnehagen skal være godt organisert, men vi mener tid er en ressurs og en mulighet, ikke en begrensning.

Trivsel skapes gjennom positive opplevelser. Når voksne og barn er sammen om opplevelser, styrker det barns tilknytning. Barna skal oppleve at det er kjekt å gå i barnehagen. Opplevelser, utforskning og skaperglede gjør at barna trives i barnehagen. Trivsel for personalet betyr et arbeidsfellesskap som balanserer støtte og utfordring.

1.2 Hva er vi opptatt av?

I Trekløveren barnehage er vi opptatt av at hvert barn er unikt! Vår hovedoppgave er å la barna få utvikle seg som selvstendige mennesker samtidig som de tar vare på menneskene rundt seg. Til det trengs gode rammer, et gjennomtenkt fysisk miljø, voksne som involverer seg i barnas hverdag og som forstår barnet. Vi må også ha evne til å se barnets egenverdi for å kunne gi hvert enkelt barn det han/hun trenger. For å arbeide i retning av disse målene har vi i avsatt fokustid. I denne tiden har voksne fokus på å være nær barna i leken. Vi har valgt å kalle voksenrollen for nærøvatør. De voksne observerer ikke passivt, men de søker å se og å forstå samspillet til barna slik at de kan gi støtte og hjelp til barna på beste måte. Noen ganger kan voksne være med på å opprette lek og være deltakere for å opprettholde leken, mens andre ganger er de voksne pådrivere for å utvikle leken. Voksne skal ha fokus på å være tilstede her og nå sammen med barna. Vi skal søke å forstå barna, skape trygghet og tilknytning, vise godhet, regulere barnas følelser og hjelpe til i lek og vennskap.

2 Barnehagens verdigrunnlag

Hvert barn er et menneske med egne forutsetninger, egenskaper, meninger og interesser. Det er vår plikt å ivareta barnas integritet. Barndommen er en viktig del av menneskers identitet. Barna er på veg til det voksne livet, men barndommen har sin egen verdi. Vi skal være opptatt av det som er her og nå. Vi jobber også i hverdagen med å skape et trygt og inkluderende barnehagemiljø for den enkelte ved å jobbe forebyggende mot mobbing og utenforskap.

2.1 Omsorg

Alle barna i Trekløveren barnehage skal bli sett og kjenne at de blir tatt vare på hver dag. Vi ser barna innenfra. Det betyr at vi anstrenger oss for å se hva som ligger bak deres uttrykk og adferd. For et barn vil forutsigbarhet og trygge rammer alltid være det beste utgangspunkt for trivsel. I det daglige forsøker vi å lage rutiner og rammer som skaper trygghet og forutsigbarhet. Vinking om morgenen, måltid, samlinger og dagsrytme er eksempel på slike rammer. I barnehagen møter barna mange voksne. Alle barn har en kontaktperson som har et særlig ansvar for den daglige oppfølgingen. Kontaktpersonen skal se barnet, vise omsorg og kjenne barnet ekstra godt. Barnet trenger å bli anerkjent. Det betyr at vi voksne viser at vi ser og forstår barnet gjennom å hjelpe barnet å sette ord på det han/hun føler. Relasjonen til kontaktpersonen er særlig viktig i starten. Etter hvert blir det like viktig å styrke relasjonen til alle voksne som er rundt barnet slik at vi ikke skaper en sårbar situasjon når kontaktpersonen ikke er der.

2.2 Lek

Lek er den dominerende virksomhet i barnehagen. Det vil si at leken er den enkeltaktiviteten barna gjør mest av. Det er også den viktigste aktiviteten i barnehagen i tillegg til å få dekt basale behov som stell og omsorg. Leken er et mål i seg selv. Lek og undring henger sammen, og for barna er leken den beste veien til læring. Når vi gir barna gode erfaringer og opplevelser i leken har de mulighet for å få god læring ut av leken. Rammeplanen framholder at «Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur.» I Trekløveren legger vi til rette for et godt lekemiljø, og god tid til lek både ute og inne. Vi voksne er aktive i barnas lek. Leken er barnas egen verden og her lærer det meste på godt og vondt. Personalet skal støtte barnet slik at også vonde opplevelser gir dem noe de kan se tilbake på og kjenne på erfaringer fra. I leken kan det legges grunnlag for vennskap og læring av sosial kompetanse. Vi voksne må være aktivt tilstede i leken for å sikre at barna får positive samspilserfaringer og ikke opplever krenkelser og utestenging fra leken. Gjennom leken kan barna lære å ta andres perspektiv som er en viktig del av å utvikle empati. Til denne læringen trenger barna oss voksne som støtte-spillere. I leken kan barna bearbeide sine inntrykk og opplevelser ved å leke det de har blitt opptatt av. Ved å gi barna ulike inntrykk og opplevelser innenfor ulike tema og fagområdene, kan vi som voksne bruke leken som redskap for læring, utforskning og utvikling. Leken er barnas egen kultur som vi som voksne ikke fullt ut kan følge og forstå, men ved å være nær barna i leken kan vi lære mer om deres kultur og verden. Dette setter oss i bedre stand til å forstå barna. Rammeplan sier videre at personalet skal «fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i lek og

erfare glede i lek». Det er alltid de voksne sitt ansvar å sikre at barn ikke holdes utenfor, men lærer å leke og lærer positive samspillsmønstre i leken.

2.3 Danning

Samhandlingen mellom barn og voksne skal være preget av likeverd. Med denne holdningen til barn kan vi si til dem at «jeg er bra og viktig, og du er bra og viktig!» Barnehagen skal bidra til at barna blir selvstendige mennesker som viser hensyn til andre og som deltar aktivt i egen utvikling. Vi kan ikke danne et annet menneske. Danning skjer gjennom samspill med andre. Vi blir en del av hverandre sin dannelsesprosess. Dialog og medvirkning er viktig for at barna skal lære å ta ansvar for seg selv og andre. Gjennom grenser, frihet og samhandling får barna det godt med seg selv og sammen med andre.

2.4 Læring

De første årene er sanseinntrykk spesielt viktig. Opplevelser barna får, kombinert med språklig stimulering, utvider forståelsen av hvordan ting fungerer og henger sammen. De voksne skal legge til rette for et godt læringsmiljø, bidra til å utvide begrepsapparatet og gi allsidige erfaringer og opplevelser.

Den aktive dialogen i hverdagsaktiviteter gir barna viktig læring. Forskning viser at dialog i barnehagen ofte er preget av at voksne stiller barna spørsmål. Det er lite stimulerende. Den opprettholdende og utvidende dialogen stimulerer språklig utvikling og gir barna viktig læring. Vi setter ord på det vi gjør, vi utvider barnas setninger og forståelse, vi lytter og forteller.

Vi skal gi barna erfaringer som er tilpasset deres alder, modningsnivå og funksjonsnivå. Vi kan la et tema strekke seg over tid; det gjør at barna både kan få inntrykk og mulighet for å uttrykke hva de har erfart. Når et tema gjentas med ulike innfallsvinkler, gir det økt mulighet for å treffe hvert enkelt barn. Pedagogisk leder har hovedansvar for det pedagogiske opplegget, men alle medarbeiderne deltar i dette læringsarbeidet.

3 Fokusområde

Barnehagen sitt fokusområde for 2023-2024 er «Godt språkmiljø for alle barn». Barnehagen er en sentral arena for utvikling av språk, kultur og identitet. Språket er en forutsetning for å utvikle vennskap og delta i fellesskapet. Barnehagen skal ha kompetanse på å observere, dokumentere og vurdere språkmiljøet til det enkelte barn og til barnegruppa. Personalet skal ha kompetanse på barns språkutvikling og ikke-verbal kommunikasjon i møte med de yngste barna. Et rikt språkmiljø bygger på kompetente ansatte som forstår barna sine ulike uttryksmønstre, som kan gi støtte og utfordre barna til videre utvikling; lar leken fremme språket og språket fremme leken. Vi bruker alternativ supplerende kommunikasjon (ASK) som bildestøtte og norsk med tegnstøtte (NMT) for hverdagsord på alle avdelinger. Spesialpedagogisk team har hatt to kurs for oss i foregående barnehageår og barnehagen har investert i Roll-talk-designer slik at vi kan lage våre egne tematavler og annen bildestøtte som er relevant for det enkelte barn eller gruppe.

4 Medvirkning og samarbeid

4.1 Barn

Alle planer vi lager i barnehagen er levende arbeidsdokument. De kan endres, utvikles og redigeres etter hvert som et arbeid pågår. Barnas respons og uttrykk underveis i prosessen påvirker hvordan arbeidet utvikler seg. For oss er dette barnemedvirkning i sin viktigste form. Det er avgjørende at vi gir rom for at barna kan gi en respons og at vi lar det få en konsekvens for det videre arbeidet

4.2 Foreldre

Lov om barnehage fremhever viktigheten av å arbeide i nær forståelse med barnets hjem. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen påvirker barnet. Vi legger vekt på å ha god daglig foreldrekontakt. Visma Min Barnehage er et godt redskap i dette samarbeidet. Den viktigste kontakten er når barna kommer om morgenen og når de blir hentet. Viktig informasjon kan utveksles, og den konstruktive kontakten mellom foreldre og personalet blir et forbilde for barna. Vi har også foreldresamtaler i løpet av året, samt brukerundersøkelse som er en viktig måte for oss å samle informasjon på. Vi ønsker å være en åpen barnehage. Foreldre er velkomne til å være tilstede for å se hvordan vi arbeider.

5 Overganger

5.1 Tilvenning

Vi er opptatt av å gjøre overgangen fra hjemmet til barnehagen så god som mulig for barnet. Alle foreldre blir invitert til en oppstartssamtale i juni. Målet med samtalen er at foreldre og barnehagen får anledning til å utveksle viktig informasjon om barnet. Når vi blir litt bedre kjent med foreldrene og barnets hjemmemiljø, blir det lettere for oss å møte barnets behov og skape en sammenheng mellom livet hjemme og livet i barnehagen. Alle nye barn og foreldre får invitasjon til flere besøksdager i juni. I tillegg anbefaler og inviterer vi de som har mulighet i løpet av juni/juli/august til å komme innom mens barnehagen er åpen for at barnet og foreldre kan bli bedre kjent i barnehagen. Vi vil at foreldre setter av 5 dager til tilvenning. Erfaringer og forskning viser at det er bra for barnet dersom foreldrene er tilstede som trygge voksne når barnet skal skape sekundær tilknytning til oss. Det vil være kjempebra for barnet, og en god investering i framtidig trygghet. Kanskje kan det være lurt å bruke et par ekstra feriedager på tilvenning for barnet sin del.

5.2 Samarbeid og sammenheng med skolen

Vi har gode rutiner for overgang fra barnehage til skole. Det er skolen som har hovedansvar for ordningen. Dette skjer i et nært og godt samarbeid mellom skolen og barnehagen.

Vanligvis innkalles først barnehagen til et overgangsmøte på høsten der overgangen diskuteres. Da lages det en plan for skuleklubben. Senere blir foreldre invitert til foreldremøte på skolen. De siste årene har skuleklubben begynt allerede i januar. Hvert barn går da på skolen et par timer annenhver uke. De barna som går i barnehagen den gjeldende dagen blir fulgt av barnehagepersonalet. Innholdet er variert og har fokus på at barnet skal bli kjent med skolen, lærerne og hverandre.

6 Samarbeid

6.1 Samarbeid internt i barnehagen

I Trekløveren barnehage har vi personalmøter hver måned. Avdelingene har avdelingsmøter og ledergruppa har ledermøter annenhver uke. Alle pedagogene har felles plantid slik at de kan møtes ved behov. Vi utveksler planer, det samarbeides og vi jobber sammen for å gjøre hverandre gode. Vi samarbeider også med felles fagstoff på tvers av avdelingene.

6.2 Samarbeid med eksterne instanser

Hver barnehage og skole i kommunen har et ressursteam. Det er et tverretattlig team som skal forebygge og gi råd hvis det oppstår vanskelige saker hjemme eller i barnehagen. Teamet består av pedagogene i barnehagen og representanter fra PPT, barnevernstjenesten og helsestasjon. Teamet har faste møter i barnehagen. Foreldre som ønsker råd eller veiledning kan bruke disse møtene. Anonymitet gjelder helt til foreldre gir tillatelse til å snakke om deres barn. Vi er praksisbarnehage for Universitetet i Stavanger. Det betyr at det er studenter innom i perioder.

6.3 Samarbeid mellom hjem, barnehage og skole

Vi har gode rutiner for overgang fra barnehage til skole. Se også pkt. 5.2.

Barnehagen begynner med klubb for barna på grønn gruppe, de eldste barna, på høsten deres siste barnehageår. Da er det fokus på samhold og skoleforberedende aktiviteter.

Barnehagen har en overgangssamtale med skolen og foreldre i løpet av mai måned. Om det er behov for ekstra overføringsmøter er det også mulig. De barna som ikke skal begynne på Varhaug Skule følger egne opplegg og barnehagen prøver, i samarbeid med foresatte, å bidra til at barna skal få delta på det som er mulig.

7 Trafikksikker kommune

7.1 Trafikkopplegg for barna

Barna skal lære trafikkregler for fotgjengere. Personalet skal lære dem å bruke sansene i trafikken. De skal også lære om bruk av refleks, hjelm og setebelte. Vi har alltid fokus på trafikkopplæring når vi er ute på tur, personalet tilpasser det etter barnas alder og deres fokus.

7.2 Informasjon til foreldre/foresatte

Personalet har utarbeidet rutiner for å ivareta sikkerheten til fots og ved offentlig transport som tog eller buss. Vi vil at dere som foresatte sikrer barnet i henhold til gjeldende lovverk til og fra barnehagen. Hå kommune har blitt en trafikksikker kommune og da er vi forpliktet til å ha om trafikkopplæring og trafikksikkerhet på foreldremøter.

8 Vurdering

Barnehagen vurderer det pedagogiske arbeidet kontinuerlig. I et årshjul sikrer vi progresjon for det som står beskrevet i rammeplanen. I forkant av hver måned/periode lager vi en plan for hva vi skal igjennom og hvordan vi har tenkt å gjennomføre det. I etterkant ser vi på hva vi gjorde, hvorfor og hva vi skal jobbe mer med. Barna kan, i løpet av en periode, komme med innspill som endrer på løpet vi har lagt, da må vi gjøre en avveging om vi skal følge barnas innspill med en gang eller om vi jobber det inn i en kommende plan. Foreldre har gjennom FAU, samtaler og brukerundersøkelser mulighet til å vurdere arbeidet som blir gjort i barnehagen.

9 Praktisk informasjon

9.1 Slik når du oss

E-post: post.trekloveren.barnehage@ha.kommune.no

Hjemmeside: www.ha.no/trekloveren

Adresse:

Skulegata 14, 4360 Varhaug.

Trekløveren barnehage sentralbord: 51 43 06 66

Styrer Siri Kartevoll: 900 19 889

Marihøna: 992 14 848

Bikuben: 415 32 627

Maurtua: 992 14 919

9.2 Planleggingdager

Tirsdag 15.08.2023

Fredag 17.11.2023

Tirsdag 02.01.2024

Fredag 10.05.2024

Onsdag 14.08.2024

9.3 Faste arrangement for barna

FN-dag i oktober, adventssamling etter første søndag i advent, kirkevandring for de eldste, og nissefest.

I løpet av året gjør vi oss kjent med, og synliggjør, samefolket sin kultur, har karneval eller lignende rundt fastelavn, vårdag, toddlerdag og en markering i forbindelse med 17.mai. Kom gjerne med innspill om det er flere merkedager/høytider dere ønsker vi skal markere.

Tirsdag 11. juni -24: Sommeravslutning ute for hele barnehagen med foreldre og søsken (med værforbehold).

9.4 FAU og SU

Foreldrearbeidsutvalget (FAU) består av seks foreldrerepresentanter. Hvert medlem i FAU blir valgt for 2 år, dette pleier vi å gjøre i forkant av, eller på, foreldremøtet om høsten. Tre stk fra FAU blir valgt til SU (samarbeidsutvalget).

For at samarbeidet mellom foreldre og barnehage skal være godt, er det viktig at meninger i foreldregruppa om drift og organisering formidles til styrer eller gjennom FAU/SU.

SU består av tre foreldrerepresentanter (fra FAU) og tre ansattrepresentanter og en politisk representant fra utvalget for opplæring og kultur.